

Ἀπὸ λαγκάδια ἀνάσειρα κ' ἤμουνε διψασμένος
κ' ἐξέτρεχα νὰ βρῶ νερὸ νὰ πιῶ νὰ ξεδιψάσω
αὐτόθι. Συνών. σέρνομαι (ιδ. σέρνω). 3) Ψήνομαι
καλῶς, ἐπὶ τοῦ ἄρτου Κῶς Σύμ.: Ἀνάσειραν τὰ ψωμιά Σύμ.
Ἐνσυνόμενα εἶναι τὰ ψωμιά Κῶς. 4) Ἀναπνέω Κύπρ.
Σύμ. — Λεξ. Δημητρ.: Μόλις ἀνασέει Λεξ. Δημητρ.
Ἡῦρα τον τῆς ἀκόμα ἀνάσειρε Κύπρ. Ὅσον τῆς ἀνασέει
(μόλις κτλ.) αὐτόθι. || Ἄσμ.

Ἀκόμα νεὸς ἀνάσειρεν, ἀκόμα νεὸς ἐλάλεν
αὐτόθι. β) Δυσκολεύομαι εἰς τὴν ἀναπνοήν, ἀσθμαίνω
Κύπρ.: Ἄσμ.

Βρίσκω μὴν πέτραν τῶι ἑκατοσὶ τὸ μαυροκαημένον
τῆς ἀνάσειρα σὰν τὸν λαγὸν τὸν ὁ-δουλ-λοβουρημένον.

γ) Καταλαμβάνομαι ὑπὸ τοῦ ἐπιθανατίου ρόγχου,
ψυχορραγῶ Κρήτ. Κύπρ. Ρόδ.: Ὁ ἄρρωστος ἄρχεψε ν' ἀνε-
σέει Ρόδ. Ἡρξίξε ν' ἀνεσέει, ζῶ ἀνημένετε δλγό; Κρήτ.

5) Ἀναστενάζω Πόντ. (Ἀμισ. Τραπ.) Σκῦρ. Σύμ.:
Ἀνάσειρε ποῦ τὸν εἶδε Σύμ. Ἀφ' οὗ τὸ παιδί μοναχὸ τὸ ἀνά-
σειρε ἀπ' τὸ κλάμα Σκῦρ. 6) Κλαίω μετὰ λυγμῶν
Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Σάντ. Χαλδ.) Σκῦρ.: Ἀνα-
σέει καὶ κλαίω Κερασ. Ἀνασέει ἡ νύφε Χαλδ. Τὸ μωρὸν
ἄσκειμα ἐντὼκεν, γιάτε πῶς ἀνασέει! (γιάτε = ἰδέτε) Κοτύωρ
|| Ἄσμ.

Ἀνάθειμά σε, νὲ κόρη, κ' ἐλέπ'ς πῶς ἀνασέει;
παδκεῖ γεννέθα γιὰ τ' ἐσὲν δάκρῳ πάντα νὰ ξύνω;
Χαλδ. Συνών. ἀναλυγγιάζω 1, ἀναλυγγίζω, ἀναρ-
ρουφῶ 3, ἀναστοναχῶ, λυγγιάζω.

ἀνασκήκωμα τό, Δ.Κρήτ. Σῦρ. κ. ἀ. — ΑΒαλαωρ.
Ἔργα 3,232 ἸΚονδυλάκ. Πρώτη ἀγάπ. 22 — Λεξ. Δεῖκ
Βυζ. Δημητρ. ἀνασκήκουμαν Λυκ.(Λιβύσσ.) ἀνασκήκωμα
Α.Κρήτ. ἀνασκήκουμα Ἰμβρ. Ἰνισκήκουμα Μακεδ.(Γκιουβ.)
Ἐκ τοῦ ρ. ἀνασκήκωνω. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βλάχ.

1) Ἀνύψωσις ἐνθ' ἀν.: Τὸ μπασιλο θέλει ἀνασκήκωμα
Λεξ. Δημητρ. Ζωηρὸ ἀνασκήκωμα τοῦ κεφαλιοῦ ἸΚονδυλάκ.
ἐνθ' ἀν. || Ποίημ.

... Ὡς τὸ διάβα του ἕνας χτύπος
ἀκούστηκε μικρὸς μικρὸς σὰν νὰ θε ξεροσκάση
τοῦ λύκου τ' ἀνασκήκωμα...

(λύκος = σκανδάλη) ΑΒαλαωρ. ἐνθ' ἀν. 2) Τὸ νὰ σηκω-
θῇ τις ἐκ τῆς θέσεώς του χάριν τιμῆς πρὸς τινα Λεξ.
Βλαστ. Συνών. προσήκωμα.

ἀνασηκῶνω σύνηθ. καὶ Πόντ. (Οἶν.) ἀνασηκῶνω
Καππ. (Ἀνακ.) ἀνασηκῶν-νω Καλαβρ. (Μπόβ.) ἀνα-
σηκῶν-νω Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Κονίστρ. Κύμ.) ἀνασῶν-νω
Καππ. (Ἀραβάν.) ἀνασῶν-νω βόρ. ἰδιώμ. ἀνασῶν-νω
Ἡπ. (Ζαγόρ.) ἀνασηκῶν-νω Ἀνδρ. Θήρ. Κέως Νάξ.
(Ἀπύρανθ.) Σῦρ. Χίος κ. ἀ. — Λεξ. Δημητρ. ἀνασῶν-νω
Μύκ. ἀνασῶν-νω Θράκ. (Μάδυτ.) Ἰμβρ. Λέσβ. ἄναση-
κῶν-νω Σῦρ.

Τὸ μεσν. ἀνασηκῶνω.

Α) Ἐνεργ. 1) Σηκῶνω ἐπάνω, ἀνεγείρω, ἀνυψῶνω,
ἀναβαστάζω σύνηθ. καὶ Καλαβρ. (Μπόβ.) Καππ. (Ἀνακ.
Ἀραβάν.) Πόντ. (Οἶν.): Ἀνασηκῶν-νω τὴν πλάκα - τὸ γιὰ κα
μου - τὸ κεφάλι μου - τὸ πόδι μου - τὸ φόρεμά μου - τὸ χέρι μου.
Ἀνασηκῶν-νω φουστάνι σύνηθ. Ἀνασηκῶν-νω τὰ ρούχα μου
Θήρ. Ἐνας ἄνθρωπος ἀνασηκῶν-νω ἀπ' τοῖς κουκκῆς ποῦ
βρισκότανε σκυμμένος καὶ δὲ φαινότανε ΔΒουτυρ. Διωγμέν.
ἀγάπ. 11. Ἡ μαμμή ἀνασηκῶσεν ἀτενα (βραχυλ. ἀντὶ ἀνε-
σήκωσε τὴν μήτρα της, ἤτοι ἀνέταξε) Οἶν. || Ἄσμ.

Κι ἀνασήκωσε τὸ γυροφουστάνο της
κι ἀναφάνηκε τὸ ποδοστράγαλό της
ΜΛελέκ. Ἐπιδόρπ. 73

Ἀνασηκῶν-νω πάπλωμα, πέτ-τον σὲ βελουδέμα,
πιάνου ἀγκαλῆζον κούτσουρο, φιλοῦ δαυλὸ σβεσμένο
(πέτ-τον = πέφτω) Εὐβ.

Βρίσκει τὸν κόρφο τ' ἀνοιχτό, τ' ἀχείλη φιλημένο
καὶ τὴ χρυσὴ της τὴν ποδὰ ψηλ' ἀνασηκῶμένη
ΑΟἰκονομίδ. Τραγοῦδ. Ὀλύμπ. 98 — Ποίημ.

Ἀνασηκῶν-νω σιγὰ χωρὶς νὰ τὸν ξυπνήσῃ
κ' ἐκίνησε χαρούμενη γιὰ νὰ κρυφτῇ τ' ἐπὶ τῇ
ΑΒαλαωρ. Ἔργα 2,164. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Χωνιάτ.
389,25 (ἐκδ. Βόννης) «ἀνασηκῶν-νω τὰ ρούχα αὐτῶν
κατοῦρουν» καὶ Ἀχιλλ. στ. 1060 (ἐκδ. WWagner σ. 33)
«καὶ ἐκείνη ἀπὲ τὴν κλίνην της πάλιν ἀνασηκῶν-νω».
Συνών. ἀνακῶν-νω Α 1, ἀνακῶν-νω 1, σηκῶν-νω. 2) Ἐντα-
φιάζω Λεξ. Δημητρ.: Τὸν ἀνασήκωσαν πρῶτὶ πρῶτὶ. Συνών.
ἀναπαρῶν-νω 3, θάφτω, κηδεύω, σηκῶν-νω. 3) Διε-
γείρω, ἐξάπτω Καππ. (Ἀνακ.) — Λεξ. Δημητρ.: Ἄσμ.

Κι ἀνασηκῶν-νω τὸν καημὸ κι ἀναπαμῶν-νω δὲν ἔχει
Λεξ. Δημητρ. 4) Παρασύρω τινὰ παραπείθω καὶ
παραπλανῶ Λεξ. Δημητρ.: Ἀνασήκωσαν πολλοὺς ἀπὸ τὸ
χωρὶς καὶ τοὺς ξενίτεψε. Μὲ τὰ παχὰ του λόγια τὴν ἀνασή-
κωσαν τὴν κακομοῖρα. || Φρ. Τοῦ ἀνασήκωσαν τὰ μυαλὰ (τὸν
παραπλάνησαν νὰ κάνῃ τι ἀσύμφορον).

Β) Μέσ. 1) Ἐγείρομαι ἐκ τοῦ ὕπνου Ζάκ.: Τὸ λοιπὸ
τὸ πρῶτὶ ποῦ ἀνασηκῶν-νω παίρνει τὸ παιδί, ὡς δέκα
χρονῶν ἤτουν, νὰ πάῃ νὰ ζητήσῃ τὴν κοιλιά (ἐκ παραμυθ.)
Ζάκ. β) Ὑπανεγείρομαι ἐκ τῆς κλίνης ἢ τοῦ καθί-
σματος καὶ γενικώτερον ἐγείρομαι πολλαχ.: Ἀνασηκῶσ-
ν-νω νὰ πῆς τὸ γιαιτρικὸ Κρήτ. Ἀνασηκῶσ-νω λιγάκι νὰ καθίσῃς
Ἀνδρ. Ἡ ἄρρωστη ἀνασηκῶν-νω ἐς τὸ κρεβάτι ἸΚονδυλάκ.
Πρῶτ. ἀγάπ. 75. || Ἄσμ.

Σαράδα μέρες ἔκαμε ὁ νεὸς μέσα ἐς τὸ δάφο
κι ἀπάνω ἐς τοὺς σαράδα θυὸ ὁ νεὸς ἀνασηκῶν-νω.
Συνών. ἀναγέρ-νω Β 1, ἀνακαθίζ-νω Β 1. 2) Ἀναλαμ-
βάνω οικονομικῶς Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Ὁλο σκουδουφλῆς
τοῦ λαχαινοῦ γ' εὐτεινοῦ, πῶς ν' ἀνασηκῶν-νω! Συνών.
ἀναλαβαίν-νω 3, ἀναπεί-νω 11, ἀναπλῶ-νω Β 1,
ἀναπλου-νω 3, πεί-νω (ιδ. πεί-νω), προσ-
κάν-νω. 3) Σκιρτῶ, συγκινούμαι Θράκ. (Μάδυτ.): Εἶδα
τ' ἀρφανὸ κι ἀνασῶν-νω ἢ καρδιά μ'.

ἀνασηκωτὰ ἐπίρρ. πολλαχ. ἀνιδ'κουτὰ Ἰμβρ.
Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀνασηκωτός. Τὸ ἀνιδ'κουτὰ ἐκ τοῦ
ἀμαρτ. ἀνασηκωτὰ.

Μετεώρως πῶς, ἀνυψωμένα ἐνθ' ἀν.: Τὸν πῆγα ἀναση-
κωτὰ ἐς τὸ σπῖτι του Κορινθ. Μὴ τοῦ κατ'βάης κατάγη,
βάστα του κουμμάτ' ἀνιδ'κουτὰ Ἰμβρ. Δὲ πῆγ'τι κατάγη
πὰ ἐς τὰ κάριβνα οἱ κουκκ'νάρις, θέλ' κουμμάτ' ἀνιδ'κουτὰ
αὐτόθι. Συνών. ἀνάκουφα 2, ἀνακουφωτὰ.

ἀνασηκωτός ἐπίθ. πολλαχ. ἀνασηκουτός Λυκ. (Λι-
βύσσ.) ἀνασῶν-νω βόρ. ἰδιώμ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀνασηκῶν-νω.

1) Ἀνυψωμένος ἢ ἡρμένος πολλαχ.: Γιακῶς ἀνασηκω-
τός. Τὸν πῆγαν ἀνασηκωτό ἐς τὸ σπῖτι του. Συνών. ὀρθός,
σηκωτός. 2) Ὁ ἐξέχων πῶς τῆς ὑποκειμένης ἐπιφα-
νείας, ἐπὶ κεντημάτων κττ. Λεξ. Αἰν. Βλαστ.: Κέντημα
ἀνασηκωτὸ Βλαστ. Πβ. ἀνακουφωτός 1.

ἀνασιγάζω Κρήτ. ἀνασιγάζω Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀνά καὶ τοῦ ρ. σιγάζω.

Ἐπιδιορθῶν-νω, ἐπισκευάζω τι ἐνθ' ἀν.: Ἀνάσιγάζω το
πάλ' ὀφέτος μὲ ὄυλὰ τὸ σπῖτι κι ὡς τοῦ χρόνου ὁ Θεὸς ἔχει
Κρήτ. Ἀμα δὲ γνοιάζεσαι κάθα χρόνο τὸ σπῖτι σου νὰ
τ' ἀνασιγάζῃς, θὰ βουλίσῃ Ἀπύρανθ. Συνών. μερεμετίζω.

